

بیمارستان امام خمینی بناب

ضربه به سر

تهیه کنندگان:

با راهنمایی آقای دکتر اصغر باقری

شمسی اسفندیاری (سرپرستار)

هاجر بیرامی (آموزش سلامت)

تاریخ تدوین: ۱۴۰۰

ویرایش: دوم

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳

کد سند: ۳۵-PA-PHE

انواع صدمات سر:

۱- آسیب به پوست سر (پارگی، جراحت و خونریزی زیر پوست همراه با تورم و کبودی)

۲- شکستگی جمجمه

۳- صدمات بافت مغز (صدمات داخل جمجمه)

آسیب مغزی در اثر صدمات به دو صورت ظاهر می شود:

- آسیب سر اولیه همان صدمه اولیه ای که در اثر صدمه به مغز وارد می شود مثل کوفتگی مغز، له شدگی، پارگی عروق خونی
- آسیب ثانویه در طول چند روز تا چند ساعت تا چند روز پس از آسیب اولیه ایجاد می شود و علت آن تورم مغز و خونریزی است.

تشخیص انواع صدمات سر:

- ۱- از روی علائم ظاهری
- ۲- انجام رادیوگرافی ساده (عکس سر)
- ۳- انجام سی تی اسکن یا MRI که خونریزی های داخل مغز را نشان می دهد.

اندیکاسیونهای اسکن مغزی:

- ۱- سردرد شدید
  - ۲- استفراغ مکرر
  - ۳- افت هوشیاری
- علائم ضربه سر به گستردگی صدمه بستگی دارد:
- ۱- خواب آلودگی یا گیجی و منگی
  - ۲- تهوع و استفراغ مکرر
  - ۳- تاری دید
  - ۴- اشکال در صحبت کردن و ضعف عضلانی
  - ۵- هم اندازه نبودن مردمکها
  - ۶- کاهش هوشیاری موقت یا طولانی، فراموشی
  - ۷- تحریک پذیری
  - ۸- سردرد
  - ۹- خونریزی از بینی و گوش و کبودی اطراف چشم
  - ۱۰- خونریزی از پوست سر در صورت وجود زخم
  - ۱۱- فراموشی

اصول کلی درمان:

۱- بستری کردن بیمار برای تحت نظر گرفتن، در صورت داشتن علایم شدید مانند کاهش هوشیاری و شکستگی جمجمه

۲- انجام اقدامات تشخیصی مانند: آزمایش خون، انجام رادیوگرافی وسی تی اسکن

۳- تعیین آسیب و میزان صدمه ایجاد شده تنها با معاینه مشاهده دقیق و تحت نظر قرار دادن امکان پذیر می باشد.

- امکان دارد پس از معاینه و بررسی فرد توسط پزشک، بیمار مرخص و به خانه فرستاده شود که حتما باید یک فرد قابل اطمینان در کنار بیمار بماند و مراقب ظاهر شدن علایم هشدار باشد.

- ۲۴ ساعت اول بعد از ضربه از نظر بروز علایم و عوارض جدی بسیار مهم است.

مراقبتهای لازم برای بیماران ضربه سر در منزل:

- داشتن استراحت کافی و لازم در منزل بر اساس دستور پزشک معالج

- در چند روز اول از مصرف غذاهای سنگین خودداری شود.

- داروهای خود را به صورت منظم و در ساعت مقرر مصرف نمائید.

- از انجام ورزشهای سنگین و فعالیتهایی که احتمال ضربه سر را افزایش می دهد به مدت دو هفته پرهیز شود.

- در صورت نیاز به مصرف طولانی مدت دارو قبل از اتمام داروها به پزشک معالج مراجعه نمائید.

- در صورتی که جراحی بر روی قسمتی از بدن دارید حداکثر یک روز در میان پانسمان آنرا تعویض نمائید و در زمان تعیین شده جهت کشیدن بخیه ها مراجعه نمائید.

- جهت جلوگیری از زخم بستر از تشک مواج استفاده شود و بیماران مرتب تغییر وضعیت داده شوند.

در صورت بروز هر یک از علایم زیر مجدداً به اورژانس مراجعه نمائید:

- سرگیجه شدید - استفراغ

- اختلال هوشیاری

- تشنج

- سردرد

- تنگی نفس

- تاری دید وضعف بینایی

- ادامه خونریزی و ترشح خونابه ای

- درد شدید هنگام راه رفتن

- عدم تعادل

- تب

- فراموشی

منابع: پرستاری داخلی - جراحی بیماری مغز و اعصاب (برونر و سودارث) - اینترنت

با آرزوی سلامتی و بهبودی برای شما مددجوی عزیز